

Prima instanță: Jud. Buiucani mun. Chișinău (jud. V. Hadîrca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău(jud. M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc)

Î N C H E I E R E

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Ceban Nicolae, prin intermediul avocatului Prisac Alexandru și reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă către Ceban Nicolae împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției și Procuratura Generală, a fost admis parțial apelul declarat de Ceban Nicolae și modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 22 iulie 2016, Ceban Nicolae s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 iunie 2016 în privința sa o fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2016031312, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(1) Cod Penal, pentru ce a fost recunoscut în calitate de bănuț.

Menționează că este invalid de gradul I, nu are nici mâini, nici picioare, are numai un singur deget dintr-o parte rămasă la mâna stângă. A fost contactat de mai multe ori de organul de urmărire penală pentru a se prezenta la desfășurarea acțiunilor procesuale.

Afirmă că, nu se putea prezenta la o distanță așa de mare, de un kilometru față de locul unde locuiește. Trebuia de fiecare dată să caute o persoană să-i împingă scaunul cu roțile, însă nu găsea, deoarece toți apropiații lucrau ziua.

Susține că, în acea perioadă a fost grav bolnav, o parte din vârful piciorului ce i-a mai rămas s-a umflat și nici nu se putea așeza în scaun. Stătea numai la pat. Era bandajat, curgea sânge din picior, pentru ce a solicitat de mai multe ori de a veni salvarea. Cu toate acestea ofițerul de urmărire penală și procurorul îl chemau la audieri.

Relevă că unei persoane pe numele Andrei i s-a făcut milă și l-a ajutat să se prezinte la audieri ce au avut loc la Inspectoratul de Poliție și Procuratura sectorului Buiucani. Aceste situații i-au creat un stres profund.

Invocă reclamantul că fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 201¹ alin.(1) Cod Penal, era supus pericolului de a-i fi aplicată măsura de a părăsi locuința în calitate de agresor.

Susține că nu a săvârșit această infracțiune. Organul de urmărire penală prin acțiunile lor i-au creat o suferință mai mare decât în cea care se afla la momentul dat, fiind fără mâini și picioare.

Relatează că, la 06 iulie 2016 procurorul Solovei din Procuratura sectorului Buiucani iarăși l-a chemat să se prezinte la audieri. După audiere, Procuratura sectorului Buiucani la aceeași data de 06 iulie 2016 a emis ordonanță de scoatere de sub urmărirea penală și a clasat dosarul penal nr. 2016031312.

Opinează că, prin acțiunile organului de urmărire penală și a procurorului i s-a cauzat un prejudiciu moral în mărime de 300 000 lei. Având în vedere, că nu are mâini și picioare, suma de 300 000 lei îi va aduce satisfacția corespunzătoare.

Solicită reclamantul compensarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 octombrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din bugetul de stat în beneficiul lui Ceban Nicolae suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 5 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017 au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală și a fost admis apelul declarat de Ceban Nicolae.

S-a modificat hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 octombrie 2016 și s-a încasat în beneficiul lui Ceban Nicolae de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, prejudiciul moral în suma de 2 000 lei și cheltuielile pentru asistența juridică de 5 500 lei.

La data de 14 martie 2017, în termenul prevăzut de lege, Ceban Nicolae, prin intermediul avocatului Prisac Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei.

În motivarea recursului a invocat că, hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 octombrie 2016 și decizia Curții de Apel din 31 ianuarie 2017 sunt

ilegale în partea neadmiterii integrale a încasării prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei.

Menționează că, instanțele inferioare nu au apreciat corect probele prezentate în vederea confirmării suferințelor suportate în legătură cu prezentarea la audiere în cadrul organelor de urmărire penală și procuratura.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel din 31 ianuarie 2017, la data de 18 aprilie 2017, și reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, a indicat că, soluția instanței de apel este neîntemeiată, în condițiile în care Ceban Nicolae nu a fost tras la răspundere penală și nici nu i s-a acordat statul de condamnat, or în privința acestuia nu a fost emisă o sentință definitivă de condamnare.

Invocă că, soluția instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile pentru asistența juridică suportate la examinarea cauzei penale și a prezentei acțiuni civile este nejustificată și neîntemeiată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 16 mai 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților cererile de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 31 mai 2017, Procuratura Republicii Moldova a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către Ceban Nicolae, prin intermediul avocatului Prisac Alexandru ca inadmisibil și admiterea cererii de recurs declarate de reprezentantul Ministerului Justiției.

Alte referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de către Ceban Nicolae, prin intermediul avocatului Prisac Alexandru și reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele recurențelor se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Prin urmare, argumentele invocate în cererile de recurs sunt similare argumentelor invocate atât în prima instanță, cât și în instanța de apel și sunt expuse

asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, având la bază cumulusul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform art.130 CPC.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Ceban Nicolae, prin intermediul avocatului Prisac Alexandru și reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Ceban Nicolae, prin intermediul avocatului Prisac Alexandru și reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către Ceban Nicolae, prin intermediul avocatului Prisac Alexandru și reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu